

Instytut Pamięci Narodowej - Łódź

<https://lodz.ipn.gov.pl/pl6/aktualnosc/198586,Otwarcie-biograficznej-wystawy-elementarnej-quotStanislawa-Leszczynskaquot-Lodz-.html>
30.04.2024, 07:49

Otwarcie biograficznej wystawy elementarnej "Stanisława Leszczyńska" - Łódź, 11 marca 2024 r.

Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Łodzi zaprasza na uroczyste otwarcie biograficznej wystawy elementarnej „Stanisława Leszczyńska”, które odbędzie się 11 marca 2024 r. o godz. 11.30, na Rynku Manufaktury w Łodzi.

4096-2731-max (9)

4096-2731-max (8)

4096-2731-max (6)

4096-2731-max (5)

4096-2731-max (4)

4096-2731-max (3)

4096-2731-max (2)

4096-2731-max (1)

4096-2731-max

A3 HR_Strona_01

Ekspozycja opowiada historię położnej z Auschwitz, która pracując dzień i w nocy przyjmowała na świat dzieci, które starała się ocalić za wszelką cenę. „Wszystkie dzieci

urodziły się żywe. Ich celem było żyć!”

Autor wystawy: dr Aleksandra Rybińska-Bielecka

Recenzja: ks. prof. Waldemar Gliński, Maria Stachurska

Redakcja i korekta: Bez błędu. Redagowanie i korekta

Koncepcja graficzna serii: Paulina Żak

Skład: Łukasz Michalak

Wystawa będzie prezentowana do 24 marca 2024 r.

Na wystawie przedstawiono zdjęcia i dokumenty z: archiwum rodzinnego, udostępnione przez Marię Stachurską; Państwowego Archiwum Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu; Archiwum Archidiecezjalnego w Łodzi; Narodowego Archiwum Cyfrowego oraz będące w domenie publicznej.

Stanisława Leszczyńska urodziła się w Łodzi 8 maja 1896 r. Córka Jana Zambrzyckiego i Henrietty (Henryki) z domu Glaesmann. Była najstarsza z ośmiorga dzieci Zambrzyckich. Rodzina mieszkała na łódzkich Bałutach. W 1908 r. rodzina wyemigrowała do Brazylii. Po powrocie w 1910 r. Stanisława kontynuowała przerwana naukę w progimnazjum, którą ostatecznie ukończyła w 1914 r. W okresie

I wojny światowej zaangażowana była wraz z matką w pracę Komitetu Obywatelskiego Niesienia Pomocy Biednym. Tam też poznała swojego przyszłego męża Bronisława Leszczyńskiego.

17 października 1916 r. Stanisława i Bronisław zawarli związek małżeński. Doczekali się oni czworga dzieci: Bronisława, Sylwiny (nazywanej Sylwią), Stanisława oraz Henryka. W 1920 r. Leszczyńska wstąpiła do Państwowej Szkoły Położniczej w Warszawie, a dwa lata później otrzymała dyplom położnej w wyróżnieniu.

Po wybuchu II wojny światowej i zajęciu Łodzi przez Niemców w 1939 r., zawód Stanisławy był nadal potrzebny, a bardzo dobra opinia przedwojennej położnej spowodowała, że Niemki chciały, aby to Leszczyńska przyjmowała ich porody. Bronisław senior, Bronisław junior oraz Stanisław zaangażowani byli w działalność konspiracyjną w Związku Jaszczurczym. 19 lutego 1943 r. Gestapo chciało aresztować Bronisława juniora, ale udało mu się uciec. Bronisław senior był świadkiem zatrzymania pozostałej części rodziny –

Stanisławę i trójki ich dzieci. Ukryty w bramie mógł tylko obserwować tragiczną scenę.

Stanisławę i jej córkę osadzono w więzieniu przy ul. Gdańskiej 13 w Łodzi, a następnie przy ul. Kopernika 29. Stamtąd skierowane zostały transportem zbiorowym do KL Auschwitz II-Birkenau, do którego trafiły 17 kwietnia 1943 r. Stanisława Leszczyńska została zarejestrowana pod numerem 41 335 i zatrudniona jako położna w szpitalu dla więźniarek. W skrajnie nieludzkich warunkach przyjmowała nawet kilka porodów dziennie. Pracowała z modlitwą na ustach, a każde urodzone dziecko chrzciała. Przeciwwstawiła się rozkazowi Josefowi Mengele o mordowaniu nowo narodzonych dzieci. W obozie przebywała z córką, aż do momentu jego oswobodzenia, czyli do 27 stycznia 1945 r.

Po wojnie nadal mieszkała w Łodzi. Pracowała w szpitalu im. Heleny Wolf przy ul. Łagiewnickiej 36. Pozostawała czynna zawodowo do 1958 r. Pod koniec życia zachorowała na nowotwór. Zmarła 11 marca 1974 r. w wieku 78 lat. Pogrzeb odbył się na cmentarzu św. Rocha w Łodzi. W 100. rocznicę urodzin Stanisławy Leszczyńskiej jej szczątki zostały przeniesione z cmentarza do Kościoła Najświętszej Marii Panny w którym została ochrzczona. Od 1992 r. trwa jej proces beatyfikacyjny.